

V Clevelandu nameravajo postaviti velik laboratorij za preiskavo jetike

—Mesto Cleveland ima priliko, da dobi ogromno bolnišnico za jetične, katero namerava postaviti vlada Združenih držav. Predlog za to bolnišnico je uveljavil v kongresu kongresman 22. okraja države Ohio, Emerson. V ponedeljek je bil pri seji mestne zbornice vložen predlog, da mesto pomaga zvezni vladi in daruje 150 akrov zemljišča v Warrensville, da omogoči na ta način, da zvezna vlada postavi to bolnišnico v Clevelandu. Predlog je stavil councilman Rolf iz 26. varde. Poleg bolnišnice bi se ustanovil tudi poseben laboratorij, kjer bi študirali najboljše bakteriologi in izvedenci celega sveta, kakšna sredstva so najboljša, da se bori z njimi proti jetiki. Cleveland jako mnogo žrtvuje, da uniči jetiko, to najhujšo morilko človeštva. In mestna vlada v Clevelandu bo pomagala, da pride v Cleveland prvi laboratorij za preiskovanje jetike kakor tudi bolnišnica za jetične, kajti zemljišče v Warrensville je idealno za tak načrt.

—Člani dr. sv. Jožefa so na seji 28. jan. nabrali \$10 za eno delnico, katero so potem darovali društvu. Drustvo ima sedaj 12 delnic. Da bi ti marljivosti družbeniki dobili še več posnemalec!

—Fr. Jerman, od dr. Macca-bees, 1288, je nabral pri John Modic in Jos. Kalanu \$2.40 za Narodni Dom. Viktor Vidergar je na shodu slovenskih mladostnikov 28. januarja nabral \$0.50. Cenjenim darovalcem in nabiralcem se izreka iskrena zahvala za plemenite darove za stavbo Narodnega Doma, ki se bo kmalu dvignila v naši naselbini.

—Zopet se je oglašil en slovenski trgovec, rojak Fr. Grebene, trgovec z grocerijo na 6303 Glass ave. da prevzame opeke Nar. Doma v zalogo, katere bo dajal namesto drugih znamk. Rokaji podpirajte tega slovenskega trgovca, ker čisti dobilek gre v sklad Narodnega Doma. To je sedaj 19 slovenski trgovec, ki ima te opeke v zalogi.

—The North East Pleasure Club, klub mladih slovenskih fantov ima v Grdinovi dvorani v soboto 3. februarja plesno veselico z izvanredno zanimivim programom. Slovenska mladina se vabi na to prijazno zabavo.

—Ona društva, ki imajo letni oglas v našem listu, se priporočajo na naročilo svojim tajnikom, naj nam prinesejo te oglas, da nam jih bo čimprej mogoče priobčiti.

—Poročali smo, da je policija prejela Frank Oblaka, napadaleca John Krala. V Collinwoodu pa stanuje tudi neki Frank Oblak na 378 E. 156th St. ki je trpel mnogo na očitanju, da je on tista surovina, ki je povzročil napad z nožem. Uredništvo izjavlja, da rojak Fr. Oblak v Collinwoodu ni nič v sorodu ali zvezi z napadalcem Fr. Oblakom in se prosi občinstvo da rokaja Fr. Oblaka v Collinwoodu pusti na miru.

—Dr. Napredni Slovenci, št. 5. SDZ so se dni plačali zadnji obrok petih delnic. To je sedaj 21. društvo, ki ima plačane vse delnice.

—Škofjelčani pri Jos. Kalanu so nabrali dne 26. jan. za Slov. Nar. Dom svoto \$6.35. Škofjelčani se izreka tem potom iskrena zahvala za dar. Ribničani se pa pozivajo, da storijo isto ali pa še bolje.

—Valentin in John Tomazič sta v nedeljo 28. jan. nabrala pri vselem omizju Anton Cariča \$4.05 za Narodni Dom. Direktorji se mora iskreno zahvaliti obema nabiralcema, posebno našem sloven-

skemu trgovcu z grocerijo, g. John Tomaziču, ki vedno tako neumorno in z vsemi silami deluje v prosep Doma, zahvala pa gre tudi vrlim Primorskim rojakom, ki se zelo zanimajo za napredek naselbine in vedno radevolje žrtvujejo svoje cente za korist stavbe, ki bo ponos nam v naselbini.

—Dr. Z.M.B. praznuje 24. aprila svojo desetletnico. To društvo je znano v naselbini z neumornim delom za narodno stvar. Večina članov tega društva so delničarji Narodnega Doma, fantje društva se pokazujejo povsod, kjer je treba besedo z-dejanjem uresničiti. Ob priliki spregovorimo še več o tem društvu.

—Sola za večerno podučevanje rojakov, ki žele dobiti državljanstvo, se zopet odpre v ponedeljek, 5. februarja. Toda povedano naj bo, da se sola ne bo vršila, razven če se oglasi najmanj 35 učenec. Mi vemo, da je v naselbini še najmanj 2000 takih rojakov, ki bi lahko prišli v solo in se učili za državljanstvo, ker pa jih pride le 15 ali 20, se pa poduk ne izplača. Opozorjamo pa na tem mestu vse one rojake, ki mislijo, da bodo po vojni šli v Avstrijo, da si pravočasno preskrbijo ameriške državljanske papirje, kajti če ne bodo, ameriški državljani, jim bo tam vse premoženje zaplenjeno. Voja bo prinesla stotere spremembe s seboj, in naš naj-

postanejo ameriški državljani, se tukaj za stalno naselijo in postanejo pripadniki najbolj svobodne republike na svetu. Marsikdo se bo kesal, ki ne posluša tega našega opomina.

—Zalosten mrtvaški sprevod se je vršil iz hiše na 6619 Fullerton ave. v ponedeljek. Kot smo poročali že v zadnji številki, so zgoreli v tej hiši trije otroci, mati in oče pa sta doživela smrtno poškodbo. Medtem je v ponedeljek jutraj še oče umrl, mati se pa bori s smrtjo. V ponedeljek so pokopali tri otroke, v sredo pa očeta, dočim se mati s smrtjo bori v St. Alexis' bolnišnici. Niso ji povedali še, da so vsi njeni trije otroci zgoreli v plamenih, ker se bojijo, da ta novica povzroči njeno smrt.

—En tisoč ameriških državljanov je podpisalo protest proti nemškemu barbarstvu v Belgiji. Protest se odpošlje na državni oddelek v Washington.

—Zupan Davis je v ponedeljek zapovedal, da se ne sme v pitno vodo mešati več toliko klorina kot dosedaj. Mestna pitna voda je naravnost smrdela in je bila skoro neužitna zaradi velike množice klorina, katerega so mešali v vodo, boječ se, da ne bi nastala mrzlica v Clevelandu. Objednem je zupan Davis na banketu republikanskega kluba se izjavil, da bo strogo gledal, da ostane tridentna vojnja v Clevelandu in da bo kompaniji odvzel pravico nadalje poslovati v mestu, če ne vzdrži 3 cente vojnje in dobre službe.

—V Hippodrome gledališču je ta teden več opernih predstav. Igrajo se opere: "Tosca," "Boheme," "Madame Butterfly" in "Aida".

Brezlični brzojav med Avstralijo in Ameriko.

San Diego, Cal., 30. jan. Tu so odprli novo brezlično postajo, ki ima izvanredno moč. Operatorka je lahko brzojavila na Panamo, v Alasko, Honolulu potom brezličnega brzojava in končno na lo v Melbourne, Avstralijo.

Ogromne svote za vojaštvo. Naselniška postava je vetirana.

Washington, 30. jan. Kongres deluje na proračunu za Združene države za prihodnje leto. Vsa znamenja kažejo, da bo kongres sprejel \$800.000.000 proračun za notranjo obrambo Amerike. Včeraj je kongres dovolil \$51.000.000 izdatkov, da se omeriško obreže. Nadalje je kongresni odbor za mornariške dovolitve že dovolil \$360.000.000 za povečanje ameriške mornarice. Za mornarico se je dovolilo mnogo milijonov več kot lanskemu letu. Na programu mornariškega oddelka je, da se letos zgradi tri bojne ladije, katerih vsaka velja \$28.178.592, ena bojna križarka s stroški \$26.746.496, tri proizvedovalne križarke po \$6.746.146 vsaka, pet najetih torpednih rušilcev po \$1.747.612 vsak in osemnajst

submarinov po 800 ton vsak, s stroški \$1.434.093 za vsak submarin. Nove oklopnice bodo največje na svetu, vozile bodo z brzino 23 vozlov na uro in imele vsaka 12 — 16 palčnih topov. Nekaj drugih bojnih ladij je še na programu.

Predsednik Wilson je veterič včeraj novo naselniško postavil, ki je bila sedaj že tretjič vetirana. V tej postavi se govorijo krivde prilike, da bi se izbrat, ne sme priti v Ameriko. (Predsednik se je izjavil, da se s temadela krivica onim dobim naseljenem, ki v stari domovini niso imeli radi vladne krivde prilike, da bi se izbrat, ne sme priti v Ameriko, ker Amerika nudi dovolj prilike vsakomur, da se izobrazijo.)

Nemčija želi "mir brez zmage"

Amsterdam, 30. jan. Nemčija in nemški zavezniki so pripravljeni skleniti mir brez zmage, da je sedaj najboljše. Toda k temu pristavlja nemška vlada, da želi le tak "mir brez zmage" kakor ga je opisal in naznanil predsednik Wilson v svojem govoru. Nemčija se pripravlja, da spiše novo noto na Združene države v odgovor (Wilsonu glede njegovega mirovnega prizadevanja. Glavne točke nemške bodejo sledeče: Mi, (centralni zavezniki) nikakor ne bomo naložili ostrih mirovnih pogo-

jev zaveznikom. Nemčija v svoji noti ne bo nikjer rabila izraz "zmagovalec" ali "porazen". Pač pa se bo nemška vlada izrazila, da je bila na bojnem polju sedaj uspešna, in da v tem uspehu vidi upanje za evropski mir. Toda Nemčija ne ponuja miru radi slabosti ali strahu, ampak ker ima v r. snici trdno željo, da se mir ali ugled.

Mnenje avstrijskega časopisja.

Dunaj, 30. jan. Avstrijsko časopisje, ki je po večini dosedaj močalo o mirovnem govoru predsednika Wilsona, v katerem govoru je predsednik zahteval, da se napedi mir brez zmage, se je sedaj oglašilo avstrijsko časopisje in očita Wilsonu, da drži z zavezniki Wilsonu se očita, da je povedal v svojem govoru, da so mu zavezniki jasno in točno razložili svoje mirovne pogoje, dočim od centralnih zaveznikov nima nobenega pojma, kakšen mir hočejo. Posebno hudo se pa razburja avstrijsko časopisje zaradi "ignorance ameriške vlade". V neštevilnih protestih dokazujejo avstrijski uredniki, da Wilsonu ni znana avstrijska zgodovina. Avstrijsko časopisje (nemško in ogrsko) se namreč najbolj huduje, ker je Wil-

son omenil v svojem govoru, da morajo biti mali narodi po vojni svobodni. Nemški uredniki pa hočejo dokazati, da v Avstriji ni nobenih malih narodov, ki bi bili zatirani, in da so razne avstrijske narodnosti tesno spojene z Nemci in Mažari, tako po zgodovini kot po skupnem delu in po zvestobi do habsburške dinastije. Zavezniki hočejo Avstrijo razdeliti in razdeliti, toda avstrijska vlada je mnenja, da bi v tem slučaju večina narodov prišla izpod enega gospodstva pod drugo gospodstvo, n. pr. Poljaki v Galiciji pod Rusijo in Slovenci v primorskih krajih pod Italijo. In ker Wilson ne razume položaja v Avstriji, "ker je ignoranten" zato pa zahteva svobodo malih narodov.

7000 Amerikancev beži iz Meksike

El Paso, Tex., 30. jan. Kot se poroča sem, bežijo Amerikanci iz Meksike. Kakor hitro se je začela ameriška armada umikati iz Meksike, so tudi ameriški državljani dobili namigljive naj zapuste Meksiko, ker vlada ne more biti odgovorna za njih varnost in nadaljnje bivanje v Meksiki. Splošno se pričakuje, da bo banditi Vik-la dal povele svojim oboroženim, da masakrirajo vsakega Amerikanca, katerega dobi jo po odhodu Pershingove armade v Meksiko. Mormonski voditelji v zapadnem delu meksikanske države Chihuahua so naznanili vsem mormonskim

naseljencem naj pobegnejo pre-ko ameriške meje. Koče in šotardi, katere je razbila narodna garda, ko je stražila meksikansko mejo, bodo služili sedaj za pribežališče beguncem. Ameriške čete v Meksiki so že na potu proti severu in pridejo do nedelje v Laguna de Palmas, kjer se bo vršil splošni pregled armade. Prihodnji ponedeljek se bo že nahajala vsa ameriška armada na ameriških tleh. Ameriške oblasti so izdale stroge naredbes proti Meksikancem, ki prihajajo na ameriška tla, ker zanašajo tufus med ameriške prebivalce.

Ofenziva na vseh štirih frontah.

Boji na štirih frontah. Amsterdam, 30. jan. Na štirih različnih frontah so zavezniški včeraj uprizorili deset močnih napadov na nemške arnade. Iz Berolina se naznanja, nadalje napredovati, so ustavljeno. Toda iz Petrograda li odbiti s krvavimi zmagami zavezniške. To da Petrograda se uradno poroča, da so imeli Rusi velik uspeh pri naskoku na nemške utrbe južno in vzhodno od Lvova v Galiciji. Ruska armada je prišla v strelne jarke prve vrste, in ko so Rusi povzročili tu med Nemci veliko klanje, so se umaknili na svoje redne postojanke.

Angleži pri treh napadih. Nemško uradno poročilo sporoča o sledeči ofenzivi zaveznikov na vzhodni in zapadni fronti: Sir Douglas Haig, vrhovni poveljnik angleške armade, je trikrat zaporedoma z veliko silo napadel nemške postojanke severno od Armentieres, kjer imajo Nemci glavne pozicije pri veliki trdnjavi Lille. Toda Angleži so bili odbiti o d bavorske infanterije, ki je povzročila hude zgube Angležem.

Na verdunski fronti. Na verdunski fronti so Francozi štrikrat s silnim napadom poskusili, da dobi jo nazaj one pozicije, katere so jim Nemci odvzeli 25. januarja. Toda vsi francoski poskusi bili zamen, ker so bili Nemci močnejši in tudi nikdar ne bodemo, Toda mi tudi naših sovražnikov nismo porazili. Čas da se naredi mir, je prišel sedaj. Mi smo pripravljeni za mir in pričakujemo, da naši sprotniki podajo enako izjavo. Kot se nadalje poroča, bodejo Nemci v svoji noti podpirati predsednika Wilsona glede mirovnega prizadevanja. Ko nečeno je tudi znano, da bo Nemčija v tej noti ponudila vse, kar more ponuditi, da se ne ponuja miru radi slabosti ali strahu, ampak ker ima v r. ali zavezniki kaj trpeli na časti.

Pri Rigi in pred Lvovom. Na vzhodni fronti se tudi živahno giblje. Dočim je bil pretečen teden mrzel, vihar in leden, se je vreme nekoliko zboljšalo, in to priliko so nasprotniki uporabili za večje napade. Boji okoli Rige so nekoliko prenehali. Nemci kot Rusi so imeli pri Rigi velike zgube, ne da bi eden kot drugi napredoval. Tem hujši po so boji vzhodno in južno o dLvova, posebno ob Zlati Lipi, kjer so Rusi napadali z velikimi masami. Toda turške čete, ki branijo ta sektor, so odbile vse ruske napade.

Rusko uradno poročilo. Petrograd, 30. jan. Nasprotno nemškemu poročilu naznanja ruski generalni štab, da so turške čete ob Zlati Lipi doživeli občuten poraz. Rusi so ujeli 6 častnikov in 280 mož ter povzročili velik pokol med posadko strelnih jarkov. Trije topovi in 7 strojnih pušk je bilo vzetih. Turkom.

Angleži v Mezopotamiji. London, 30. jan. Strelni jarki prve in druge vrste so bili zasedeni od angleške armade v Mezopotamiji pri Kut-el-Amar. Angleži so napredovali za 4300 jardov in so povzročili med turško postojanko velike zmešnjave. Nad en tisoč Turkov je bilo ubitih, in 700 Turkov poročajo Angleži, da so jih ujeli.

Boji v Rumuniji. Petrograd, 30. jan. Trideset avstrijskih častnikov in en tisoč Avstrijev je bilo ujetih v severni Rumuniji, ko so Rusi prešli v ofenzivo pri Kimpolung železnici, kakor se je že zadnjič poročalo. Avstriji so se umaknili za dve milj v bolj utrjene postojanke, in pričakuje se nadaljnih spopadov vsak dan. Ruske čete so odnesle Avstrijem tui velik pleg na tolovih in strojnih puškah. Pol milijona nabojev so zaplenile ruske čete.

Nemško poročilo o bojih v Rumuniji. Berolin, 30. jan. Ruski nap-

adi pri Kimpolung železnici, kjer so Rusi z uspehom napadali pretečeno soboto avstrijske postojanke, so sedaj ustavljeno. Vsa prizadevanja Rusov na Petrograda se uradno poroča, da so imeli Rusi velik uspeh pri naskoku na nemške utrbe južno in vzhodno od Lvova v Galiciji. Ruska armada je prišla v strelne jarke prve vrste, in ko so Rusi povzročili tu med Nemci veliko klanje, so se umaknili na svoje redne postojanke.

Nova konferenca zaveznikov. (Petrograd, 30. jan. Zavezniški so sklicali novo konferenco, ki se bo sedaj vršila v Petrogradu. Francijo bo zastopal Gusto Doumerque, minister kolonij in general Castelnau, Anglija bo zastopana po ministri Milner in Revelstoke in Italija po senatorju Scialoja in generalu Laderchi. Nadaljnji sporazum zaveznikov in nadaljevanje vojne je odvisno od te važne konference.

Rumunski kralj v Rusiji. Berolin, 30. jan. Glasom ruskim poročil se je rumunski kralj preselil iz Jassy, v severni Rumuniji v (Potemkinovo palačo v Jekaterinoslavu v južni Rusiji, in tudi rumunski parlament, ki je dosedaj zboroval v Jassyu, se je preselil v Rusijo.

Transportna ladija potopljena. Berolin, 30. jan. Nemško admiralstvo poročilo naznanja: Neki nemški submarin je potopil 9. januarja polno naložen transport zaveznikov. Transport je nosil 5000 ton. Dne 11. januarja je bil potopljen obojeni transport Garfield, 3500 ton. Na omenjeni oboji ladiji je bilo 2500 vojakov in 2500 ton vojaške opreme. Na omenjeni oboji ladiji je bilo 2500 vojakov in 2500 ton vojaške opreme. Na omenjeni oboji ladiji je bilo 2500 vojakov in 2500 ton vojaške opreme.

Nemčija se pripravlja. Amsterdam, 30. jan. Nemčija je pripravljena, da udari z vso silo na pomorsko trgovino zaveznikov. Vse ladjedelnice v Nemčiji so skrajno zaposlene, in več submarinov se izdelava sedaj v enem mesecu kot prej v pol leta. To so, submarini novejšega tipa, veliko večji kot dosedajni. Nemci pričakujejo zmago na morju s tem, da uničijo večji del trgovine zaveznikov. Vse ladjedelnice so varovane pred napadi zrakovplovcev, in ogromni Zeppelinji neprestano krožijo v zraku in pazijo na sovražnika.

Pomorska bitka. London, 30. jan. Kdo je bolj močan na morju. Anglija ali Nemčija, se bo v kratkem odločilo. Splošno mnenje prevladuje, da s pomočjo francoskega, laškega in ruskega bojnega brodogra se bo angleški mornarici posrečilo izvesti Nemce iz skrivnega zatija in jih napasti na morju. Drugega na tančnega ni znanega kot toliko, da imajo Nemci dosedaj kakih 800 submarinov na razpolago.

Zaveznički se bližajo Prilepu. Pariz, 30. jan. Snežni zameti na macedonski fronti se nadaljujejo. Na fronti pred (Prilepom, Givgeli in Verna se vršijo artilerijski boji. Bulgarske in nemške postojanke pri Prilepu so bile jako močno obstreljevane. Sovražnik je moral izpustiti več svojih strelnih jarkov.

Ruski vojni plen. Petrograd, 30. jan. General Radko Dimitrijevič, bulgarski general, ki se je bojeval proti Turkom v balkanski vojni, in ki je zapustil bulgarsko armado, ko je slednja stopila v zvezo s Turki, in šel v službo k Rusom, je izdal sledeče povelje svojim četam, ki se borijo tem.

pri Rigi: Tovariši! Niti snežni zameti, niti strašen mrz ter neprodna močvirja ne morejo ohladiti vaše gorečnosti. Po strašnem boju, kljub tisočim strojnim puškam, ki so si pale smrt, kljub silovitim utrdbam, katere je sovražnik postavil zadnjih 15 mesecev, ste prodirali naprej. Tiho in brez šuma nadaljujete svoje delo. Vseposvost ste si priborili pot s svojim bajonetom in s tem prihranili tisoče nabojev in topovskih krogelj za sovražnika, katere se lahko drugje porabi jo. Dobili ste tekom enega tedna plen 30 topov, 50 strojnih pušk, 15.000 pušk, 50.000 uniform, polkovno blagajno 264, pruskega polka z 370.000 markami in 10.000 steklenic žganja, poleg mnogega drugega materiala. Tako naprej, fantje. Rusija pričakuje od vas še mnogo. Dan osvete prihaja nad sovražnika!

Strašen mrz v Avstriji. Dunaj, 29. jan. Silni snežni zameti in strašen mrz je povzročil, da je aktivnost na vseh frontah, kjer se bore avstrijske armade, nekoliko ponehala. Ogromni blizardi v Galiciji, Bukovini in v Karpatih so nametali snega za več čevljev na debelo. Celo na laškem bojišču vlada tak mrz, kot ga ne pomnijo najstarejši ljudje. Zima je sedaj najhujši sovražnik avstrijske armade. Skoro nemo goče je rabiti artilerijo, dočim popada vsak dan na ducate mož od mraza. Nad dva tisoč mož so morali odpeljati iz laške fronte, ker so jim smrtno

železniška nesreča v Rumuniji. Berolin, 30. jan. Več kot sto Rumuncev, samih aristokratov in višjih oseb je bilo ubitih pri železniški nesreči v bližini Tshu ra postaje. Vlak je peljal Rumunce iz Rumunije v Rusijo, ko je vlak skočil s tira in povzročil nesrečo.

Rim, 30. jan. "Zaveznički morajo z vso silo udariti na sovražnika in sicer brez odlašanja," se je izjavil poslanec Marazzi, ki je laški armadni general. General Marazzi predlaga, da se Avstrijo zajedno napade od vseh strani, na kraski planoti, v Galiciji in na Balkanu, ali pa da se pošlje en milijon mož v Alzacijo, da to provincijo popolnoma iztrgajo Nemcem. Objednem zahteva ta laški general, da podpira angleško brodogradnjo italijansko, ko bi bombardirali Trst.

Madrid, 30. jan. Ko se je španski kralj peljal iz Granade proti Madridu, so njegovi nasprotniki skušali spraviti vlak iz tira in tako povzročiti katastrofo. Nesreča se je pravočasno ponesrečila.

Listnica uredništva. R. P. R. Collinwood. Dopi-sov brez podpisa uredništvo ne sprejema. Sploh je najbolje za vse dopisnike, da kadar nam pošljejo dopis, tudi priobčijo svoje ime. Ljudje, ki bi radi imeli priobčen kak dopis, naj se ne skrivajo. Če želite, da imate kaj pametnega, resnega, podučljivega, dajte si kredit z tem, da je vaše ime podpisano. Nič strahu, resnici ostro v obraz, to je glavno pravilo za dopisnike.

G. Drempetič. Collinwood. Obrnite se na: Secretary of State, Denver, Colo. Tam do-bite dovoljna pojasnila o točki, kakor ste nam naznanili. Pozdrav in lepa hvala za dopis. Oglasite se še.

Naročnik. Pittsburg, Pa. Sramotno je za vsakogar, ki biva 14 let v tej deželi, pa ni še državljan, in mu je poleg tega "pikelnaba" militarizma ljubša kot ameriška svoboda. [Prečitajte enkrat ustavo Zjedruženih držav, in upamo, da da se vam pamet razbistri po-tem.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko - \$3.00 | Za Cleveland po pošti \$4.00
Za Evropo - \$4.00 | Posredna številka - 3c

615 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO. TELEPHONE CUY. PRINCETON 10

EDWARD KALISH, Publisher

LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 14. Wed. Jan. 31st. 1917.

Samo en korak naprej.

Pretekle dni se je vršil pogreb na Calvaria pokopališču v Clevelandu. Pokopali so Slovence, ki je nagloma preminul. Zbrali so se prijatelji, družbeniki in drugi, da mu dajo zadnje spremstvo k večnemu počitku. Za pogrebom je šlo tudi pet malih otročičkov ranjkega. Najstarejši je bil osem let. Pokopališki hlapi so prevezali krsto ob jami z debelimi vrvmi in pričeli spuščati krsto navzdol. Pet otrok je stalo okoli jame in gledalo ves ta prizor. Bili so to sinovi in hčere ranjkega. Nobene solze nisi opazil na licih mladih oseb. Vprašali so osemletnega dečka, najstarejšega otroka, ali mu ni nič žal za "atatom". Debelo pogleda sinko vprašalca v obraz in pravi: "Nič, ker ata me je vedno pretepal, ker je bil vedno pijan."

Nož v srce! V takih razmerah živi današnja družba. Neizprieno, še nedolžno dete, že ve kaj je pijanost, že čuti strahne posledice človeka, ki je bil pijan. "Pijan je bil, zato me je tepel", je dejal osemletni sinko za svojim očedom, katerega so spuščali v zemljo. Koliko strahne obsodbe tiči v teh otroških besedah! Kako je moralo biti malemu otroku hudo, ker se je zavedal, da ga oče v pijanosti pretepa, a ne sme odnehati, ne sme ziniti, ker se bojuje bi se vohela roka tresočega se, nezavednega — pijanega očeta.

Ali bo ostal ta spomin otroku za vedno v življenju in bo skušal biti drugačen kot oče, trezen in premišljen? Ali ga bodo pokvarile okoliščine, v katerih živi, da bo videl slabe vzgleda in se bo vrgele po svojem očetu? Ali je ta otrok zgubljen v tej veliki, nečimerni, samopasni človeški družbi, ki ima na ustih toliko besed milosrčnosti, v notranjosti pa le prazno temo, čut slabosti in zankarnosti in neodgovornosti napram bodočemu narodu?

Ljudje, Slovenci, brez vsake šale, pomislimo le trenutek kako strašno škoduje narodu nezmerno uživanje alkohola. Je že res, da zmerno uživanje pijače te ali one nič ne škoduje, toda zločin leži v tem, ker večina vas ne ve razločevati, kdaj je mera polna. Ker narod ne pozna treznosti, ne pozna niti toliko kot pozna živina, ki se napije, pa odneha in je ne bode več prisilili, da bi se uživala pijača. Človek pa, razumna oseba, s pametjo in prostovoljno, pa črpa in črpa v sebe strup in smrt, ne da bi vedel, kdaj ima dosti.

Eno samo popoldne smo opazovali tekono ene ure neni sami čisti 16 žalostnih, tresočih postav, kako so korakale zibaje se po ulici, z divjimi očmi, razkruštranimi lasmi, divjajoče, opotekajoče se na vse kraje, da so se ljudje plaho umikali na vse strani. Kam so brodirale te postavke? Domov, v naročje družine, k veselini, nedolžnim in čistim otrokom, da jih ponesnajo, da jim zatopel pamet, da jih pobijajo kot pse? Ali so mogoče imeli toliko zavesti v sebi, da vedo kaj delajo? Ali bi bil pijanemu človeku dali najmanjše opravilo, da je za vas naredi tako kot ga naredite v treznem položaju? Volk je boljši od človeka, ki se napije in razbija okoli, in boljše se je umakniti pijancu kot divji zverini. Če že pravi slovenski pregovor, da se je treba pijancu umakniti z vozom sena, je to še premalo povedano. Kdor pozna razmere v stari domovini, kdor je živel med na-

dek, in ostajamo sužnji in večni sužnji tuje volje, tuje nasilnosti, ker se ne znamo vladati sami sebe, da bi pri sebi najprvo pokazali, koliko smo zmorni, potem pa kritizirali druge. Storimo en korak naprej! Sklenimo, da ne bomo neizmerno uživali pijače. Sklenimo, da uživamo pijačo zmerno, kolikor jo potrebujemo. In sklenimo, da to kar nam ostaja, kar smo poprej več dali za pijačo, da s tem denarjem podpiramo časopise, da naročujemo in marljivo plačujemo poučne časopise, knjige, čitalnice, da pristopimo k več družtvim, da smo v boleznih bolj zavarovani, da hranimo, da imamo kaj za stara leta. V zmernosti je pravo življenje, in od pijanstva do zmernosti je precejšen korak, katerega naj naš narod naredi, če se mu čim boljše goditi na svetu.

En če storimo ta korak, tedaj naši mladoletni otroci ne bodo s topimi očmi gledali na mrtvaško krsto, ki se bliža zemeljski duplini in rekli: Ata je bil pijan, pa me je tepel.

Evgen Debs o socialistih.

Pri zadnjih predsedniških volitvah je dobila socialistična stranka za 25 procentov manj glasov kot pri prejšnjih volitvah. To je prvič v zgodovini te stranke, odkar je osnovana, da je pri volitvah nazadovala, namesto napredovala. Eden izmed voditeljev stranke, E. V. Debs piše o nazadovanju teh volitev v glasilu "The National Rip Saw" sledeče:

"Brez dvoma je več vzrokov za zmanjšanje naših glasov pri zadnjih volitvah, toda po mojem mnenju je en sam glavni vzrok, ki je povod vsem drugim vzrokom. Ta vzrok je, da je socialistična stranka postala v preveliki meri politična stranka, da si je postavila preveč političnih ciljev in se je trudila preveč z pridobivanjem glasov.

"Lov za glasovi je ravno tako nevarno za socialistično stranko, kakor je brezpogojno potrebno za kapitalistične stranke. Politikarji imajo prvo mesto v ogabnej kapitalistični politiki, toda pri delavski stranki in njeni akciji nimajo politiki nobenega smisla.

"Ob istem času, ko postane vodja socialistične stranke politik, lovitelj glasov, kandida za kakšno službo, se on odreče socialističnim načelom, postane izdajalec svoje stranke, in ko se pokaže, da tako delovanje postaja v stranki splošno, stranka radi tega trpi, ker jo ostavljajo in prezirajo vsi razredno zavedni in revolucionarni elementi. Ravno to se je zgodilo pri zadnjih volitvah, in to je glavni vzrok, da smo nazadovali pri predsedniških volitvah."

Vredno je za naše čitatelje, da jim predložimo izjavo onega velikega vodja ameriške socialistične stranke, da pokažemo glavne cilje stranke, iz katerih se lahko presodi razliko med socializmom kakor ga razumejo oni, ki vedo kaj govorijo in pišejo, in kako oni, ki pod imenom socializma tavajo v temi, se gibljejo po stranpotih in v glavnem mislijo, da socializem obstoji v psovanju in roganju vsega in vsakogar, ki ne misli in čuti tako kakor mislijo in čutijo oni.

Eugene Debs piše nadalje v istem članku:

"Socialistična stranka je bila osnovana, kot se to razume, tudi za politično delovanje v korist delavca, toda je več kakor navadna politična stranka. Ona je na političnem polju izraz delavskega pokreta in kot taka mora najprvo čuvati svoje edinstvo, ker brez edinstva ne more obstati. Belie bi bilo za socialistično stranko, da pri volitvah ne dobi nobenega glasu, nego da bi stranka sprejela svoje principe. Bolje bi bilo, da stranka sploh preneha, kot da z velikim številom glasov izdaja delavske koristi. Ako socialistična stranka ni delavska stranka, potem sploh ni nobena stranka; ako ne temelji na razredni borbi in če njen glavni cilj ni borba proti kapitalizmu od početka do kraja in do konca, ko se bo naha-

Dopisi.

Collinwood, O. Ko čitam vesti ozadevi Narodnega Doma v Clevelandu, se mi nehote pojavi žalost v srcu, če primerjam delovanje za Narodni Dom v Collinwoodu. Tu je stvar res zelo kritična, in človeku se zdi, da sedi na žrjavici. Čim več časa zgrabljamo, tem kritičnej postaja stvar. Pri tako važnem koraku si moramo podati roke vsi brez ozira na politične stranke. S tem storimo mi našo dolžnost in se potegnemo na površje iz propada, v katerega smo zagazili, odkar se ideja Narodnega Doma suče okoli nas. Prišla mi je na misel pravljica: Volk se je vjel v zanjizkopano jamo. Mirno je čakal, seveda nekoliko od strahu, nekoliko od lakote. Drugo jutro zgodaj pride gospodar, ki je pustil to jamo izkopati. Videč žrtev, vzame palico, da se že v jamo znosil nad neljubim gostom, hoteč mu izkopati oči.

Ko sune s svojo palico, zgreši svoj cilj in sune volka naravnost v žrelo. Volk zgrabi za nogo v žrelo. Volk potem zgrabi za palico, potegne in njegov nasprotnik se s palico vžre v jamo. V tem položaju sta se bala eden drugega, držeč se vsak v svojem kotu. Volk videč, da se drži človek sključen, mu skoči na hrbet in od tam iz jame, in prost je bil svojega ujetnika. Gospodar, ki je jamo izkopal za volka, je ostal sam v njej. Ali nismo tudi mi taki? Ali ne kopljemo sami sebi jame, ali nismo res, da sami sebi hočemo izkopati oči? Podajmo si bratske roke in eden drugemu pomagajmo iz jame, naš sovražnik pa naj pogine v propadu. Nekateri v Collinwoodu se zgovarjajo na most, ki deli severna stran in južna stran. Pustimo most, tam kjer je, kajti mi ga ne bomo premaknili, ker nismo za to postavljeni. Če mosta ne bi bilo, bi imeli še več izgovorov, da ne moremo iz ene strani na drugo, ker neprestano vlaki vozijo mimo, toda ker imamo most, smo bolj zvezani med seboj in lažje občujemo. Namesto, da bi nas odganja. Kaj pa če mosta ne bi bilo? Ali niso to prazni izgovori? Zakaj pa Slovenska Zadruga Zveza tako dobro napreduje, zato ker je samo ena. Če bi pa imeli eno na tej, drugo na drugi strani, pa bi gotovo obe propadle. Ravno to se tiče tudi našega Narodnega Doma v Collinwoodu.

Apeliram na dramatično dr. "Naš Dom", da prej ko mogoče pride v javnost, in prosim vsa društva v Collinwoodu, da se medsebojno dogovore, potem se skliče konferenca in pospešimo nadaljne korake.

Frank Drempetič, pooblaščenec od dr. sv. Barbare

Dvojna mera. "Edinost" piše: Konservativni graški "Grazer Volkszeitung" energično odbija napade nekaterih nemških listov na tržaške menije salezijance. Odločno naglašuje, da so salezijanci vzgojevali otroke odločno v avstrijskem in ne v laškem duhu. Celovski "Mir" je pretiskal vso to polemiko in pravi na koncu: "Nani ti odnosi niso znani, a čudno se nam zdi, da so nemški listi neprestano napadali slovenske salezijance, dočim našemu časopisu ni bilo dovoljeno na te te napade odgovorjati, ker bi bili konfiscirani." (Nadaljnji komentar "Edinosti" je konfisciran.)

Avstrijska Jugoslavija. "Gazette de Lausanne" piše: Tu še eno vprašanje je, katero mo-

ra mladi vladar rešiti: vprašanje nove jugoslovanske države. Vse zgleda, da se je Franc Josip pod pritiskom razmer udal načrtu, katerega se prvotno pripisuje Franc Ferdinandu, da vsaj deloma zadovolji Slovane v bicefalnem cesarstvu. Novi vladar se bo strinjal z načrtom svojega predhodnika in razglasenje avstrijske Jugoslavije pride v kratkem. Pod to novo državo bi spadali vsi Hrvati, Srbi in Slovenci. Severo-vzhodni del Srbije ostane pod nadzorstvom Avstrije, ker teče železnica Carigrad-Berolin skozi dotične kraje. Ostali del Srbije povečan z Bosno in Hercegovino, Dalmacijo, Hrvatsko in Slavonijo pa bi tvorili dodatek k ogrski kroni. S tem bo ustvarjena "trilistična politika", ki so jo zahtevali Slovani v Monarhiji, da se zamenja z obstoječim "dualizmom". Toda politika ustvarjena na ta način, bo v ogromno škodo Slovanov. Osnovanje jugoslovanske države po proglašenju galicijske avtonomije, osigurajoče nemško nadmoč v Avstriji, pomeni da bo v državnem zboru na Dunaju manj 115 poljskih narodnih poslancev in 37 poslancev iz jugoslovanskih dežel, kar se bo silno poznalo v državnem zboru, iz katerega hočejo vreči 152 slovenskih poslancev. Berolin bo potem diktiral Dunaju, kar bo hotel."

IZ URADA S. N. DOMA. Izvelec seje direktorija, ki se je vršila dne 26. jan. t. l. v čitalniških prostorih. Predsed. F. J. Kern otvori sejo, čitajo se imena odbornikov, navzoči so vsi. Brat tajnik poroča, da so si društva izvolila sledeče zastopnike za prodajo delnic in opek. Društvo Primož Trubar št. 126 SNP br. Josip Konte, 2283 E. 69 St. dr. Slozne Seestre št. 120 SSPZ sest. Angela Lunder, 1372 E. 47 St. dr. Danica št. 11 SDZ sest. Antoniju Turk, 1052 Addison Rd.

Tajnik predloži ceno za oglas. Namreč direktorij namerava priobčiti enkrat na mesec po en oglas za slovenske trgovce, ki imajo opeke v zaloz-

gi. Se sklene, da se oglas priobči vsak mesec enkrat, cena se določi, koliko bo oglas vzel prostora. Tajnik poroča o kontestu prodanih delnic. Brat L. J. Pirc jih je prodal 73, Anton Kihelj 29, John Eržen 24 in Belaj & Močnik 17, skupaj 143 delnic prodanih pri kontestu.

Ker je bilo 14 različnih delnic na razpolago, in so samo štirje tekmeči se določi, da

se br. Pircu izroči velika progla, Anton Kihelj en veliki usnjat naslonjač, John Eržen usnjat naslonjač in brata Belaj in Močnik podarita darilo nazaj Domu. Predsednik se je za darilo zahvalil Belaj in Močniku. Smodke pod imenom Slovenski Narodni Dom, se je dalo še nadalje dovoljenje bratu J. Breskvarju in gospej Mary Pravst 6611 Wade Park ave. Tajnik.

POZOR SLOVENC!

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem
ODPRL PRVO SLOVENSKO

čistilnico oblek

v Collinwoodu.

Čistimo, likamo in popravljamo obleke, kakor tudi izdelujemo nove obleke po najnovejšem kroju.

Moje delo je prve vrste v vsakem oziru, in vam postrežem vselej v občno zadovoljnost. Cene nizke kot nikjer drugje.

Vse moje delo je jamčeno. Priporočam se vsem Slovincem in Slovenkam za njih naklonjenost. Po vsako delo pridemo na dom iskat in ga tudi dopeljemo na dom.

Collinwood Dry Cleaning,

Lastnik Frank Komidar

Tel. Wood 411 K

15210 SARANAC RD.

EXTRA! :: EXTRA!

Norwood GLEDALIŠČE

6210 ST. CLAIR AVE.

V ČETRTEK, 1. FEB. '17. IN POTEM VSAK ČETRTEK.

BISER ARMADA

(Pearl of the Army)

Glavno ulogo igra glasovita igralka

Pearl WHITE

junakinja ameriškega patriotizma.

Kapitan Rudolf Payne je zbran, da spremlja skrajno važno državno listino. Listino skriva pod jermenom levega ramena. Listina je pisana z nevidljivim črnilom. Pri nekem plesu poslanstva mu naroči neki poslanec naj se javi pri svojem polkovniku. Tu dobi sporečilo, da je bil poslanec umorjen. Kapitan Payne je aretiran in Pearl White pride na pomoč. Ta zgodba bo posebno uplivala na Slovence, ker to je najboljša slika kar se jih Slovenci še kdaj videli.

SCENE FROM "THE TRAITOR," (NO. 1), PATHE'S "PEARL OF THE ARMY," PRODUCED BY ASTRA.

POSEBNO ZANIMIVO.

Sloven. Dobrodelna Zveza.

Slavoslav Mihalj, Izv. Predst.

UST. 13. NOV. 1910. V DRŽAVI OHIO
INK. 13. MARCA 1914. V DRŽAVI OHIO

Sedež: Cleveland, Ohio

Tel. O. S. Princeton 1276 R Vrhovni urad: 1052 E. 62nd St.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: PRIMOŽ KOGOLJ, 3904 St. Clair ave.
Podpredsednik: JOHN GORNIK, 6105 St. Clair ave.
Tajnik: FRANK HUDOVERNIK, 1052 E. 62nd St.
Blagajnik: JERNEJ KNAUS, 1052 E. 62nd Street.

NADZORNI ODBOR:

LOUIS J. PIRC, 6119 St. Clair ave.
IGNAC SMUK, 1051 Addison Road.
ANT. M. KOLAR, 3222 Lakeside ave.

POROTNI ODBOR:

JOSIP KALAN, 6101 St. Clair ave.
AGNES ZALOKAR, 1081 Addison
FRANK ZORICH, 5909 Prosser ave.

FINANČNI ODBOR:

FRANK M. JAKŠIČ, 1203 Norwood Rd.
FRANK ČERNE, 6030 St. Clair ave.
ANTON GRDINA, 6127 St. Clair ave.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

FRANK J. KERN, 6202 St. Clair ave.

GLASILO ZVEZE:

"CLEVELANDSKA AMERIKA", 6119 St. Clair ave.

Vse denarne zadeve in stvari, kar se tiče upravnega odbora, naj se pošilja na vrh. tajnika.

Vse pritožbene zadeve, ki jih je rešil društveni porotni odbor, se pošilja na predsednika porotnega odbora Josip Kalan.

Seje vrh. odbora se vrše vsako četrto nedeljo v mesecu ob 9.30 dop. v pisarni vrhovnega urada.

IZ VRHOVNEGA URADA.

Seja vrhovnega odbora z dne 28. januarja 1917 je sklenila, da se razpiše nagrada, kdor izmed članov in članic Zveze pridobi od 1. februarja do 1. julija 1917 deset novih članov ali članic. — Za nagrado so razpisana sledeča darila: zlat prstan, zlat privesek k uri ali zlata broška z zvezinim znakom.

Člani in članice Zveze potrdite se, v naši naselbini je še veliko ljudi, ki še niso nikjer zavarovani, zato je na delo. Vsak član, kateri bo Zvezo priporočal bo vreden svojemu delu, da je spravil člana k Zvezi, ki ima dobro finančno podlago, ima dovoljenje za poslovanje v državi Ohio. Pri Zvezi že ni bilo od začetka do sedaj nobene naklade iz vrhovnega urada razpisane in se je tudi kmalu ne pričakuje. V Zvezo se sprejemo vsi Slovani, bodisi tega ali onega prepričanja. Veliko je ljudi, ki se raje zavarujejo pri raznih tujih podjetjih, ki ne vedo kaj plačuje in zakaj so zavarovani, ker niso zmogni angleščine, pri Zvezi pa je vse v domačem jeziku pisano. Tukaj vidijo vse vrhove odbornike, pisarna je tu, denar je tukaj naložen, vse je doma, torej zakaj bi se ne zavaroval pri domači organizaciji, kjer imajo edini Slovenci od nje koristi. Pri Zvezi se lahko vsak član zavaruje od 16. do 55. leta starosti za \$2000.00, \$1000.00, \$500.00, \$300.00 in \$150.00 posmrtnine in za \$14.00, \$7.00 in \$5.00 tedenske bolniške podpore. Posmrtnina se izplača takoj po sprejetju v društvo, bolniška podpora se začne po preteku treh mesecev. — Kapitala ima Zveza nad \$50.000.00. — Vpisnina znaša 25 centov in pristopnina kakor ima društvo sklenjeno.

ODBOR.

ZAHVALA.

V nedeljo, 21. jan. je umrl na 39. cesti Adolf Travnik, star 30 let, doma iz Trebnjega na Dolenjskem. Vzrok smrti jetika. V starem kraju zapuščena tri brate, dve sestre in oče, tukaj pa žalujejo ženo Barbo in nedorastlega otročka. Ker ni bil član nobenega društva, poleg tega pa tudi brez vseh denarnih sredstev, je bilo treba pobirati miloščino. To delo usmiljenja je težavno v sedanjih razmerah, ker imamo toliko društev in tako poveljna vplačila. Vendar so se oglašili ljudje, ki so izvršili delo usmiljenja in sicer: Fr. Mayer, Jak. Pakj, L. Eršič, J. Kastelic, J. Mauser. Darovali so: po \$2.00 A. Cugelj, po \$1.00 L. Huč, K. Novine, J. Marich, F. Hecnar, G. Frank, A. Završek, R. Sudin, Pucelj, J. Zakrajšek, F. Zupančič, po 75c F. Tekavčič, po 50c J. Pončar, G. Trampuš, A. Kohlbesen, M. Vinšek, A. Zaman, V. Kosal, M. Zdravje, J. Samovec, J. Kukič, M. Zagar, J. Ložar, A. Kastelic, J. Hrovat, Jože, F. Pohruš, Ig. Pate, Ana Sadlinger, Ana Zagnar, M. Skubič, P. Louis, F. Jenskovič, F. Drobnik, J. Pucelj, Fr. Klančar, Tom. Režen, J. Kajzer, A. Bizjak, J. Godnjavec, I. Jeraj, po 25c A. Pinjar, L. Brezar, A. Perovšek, B. Trampuš, V. Brezar, A. Samson, J. Legan, P. Kogoj, F. Poček, L. Rudih, F. Hrobat, F. Špelko, J. Polž, Matija? Zajček, I. K. Kračar, J. Kramarič, A. Jarc, J. Goli, I. Peček, F. Gole, Janko? A. Oranle, J. Gole, J. Glavič, M. Čučič, J. Boston, J. Volk, Fr. Grošelj, J. Vidmar, F. Sampson, A.

Prijatelji umrlega.

POZOR ROJAKI.

Pozor rojaki v Collinwoodu in Nottinghamu na splošno razprodajo, ki se vrši od 2. februarja, letos, in traja dokler se zadnji komad ne razproda. Vzrok razprodaje je, ker so cene ne jako poskočile in do spomladi bodo še enkrat višje, in radi previsokih cen ne moremo več shajati. Sklenili smo privediti razprodajo. Razprodajali bodemo kakor je sedaj cena blagu na debelo in nekatero blago še cenejše.

Na razprodaji bo sledeče vrste blago: ženske kikirje, bluze, rjuhe, kovrči, plahte, blago na jarde in spodnje perilo za moške. Lepi klobuki, kape, hlače za delo in praznik, vsa spodnja obleka, lepe srajce in sploh vse kar potrebujete pri vaši družini. V trgovini je polno modnega in trpežnega obnvala za delo in praznik, kakor tudi prve vrste rubarji, visoki in nizki za celo družino. Vsak par garantiran. Sedaj pridite, vaš dolar bo vreden \$2.00 na tej razprodaji. Za obilen obisk se pričakujem.

JOS KOS,

1330-33 Waterloo Road Collinwood.

Slovenska trgovina z modnim blagom in trpežnim obuvalom. Na tej razprodaji ne bode nič zamenjavljiva blaga. Trgovina je odprta od 8. ure zjutraj do 9. zvečer, v sobotah do 11. ure zvečer. (16)

Delo dobi Slovenka v groceriji, mora znati brati in pisati angleško in imeti skušnjo. Vprašajte pri H. Aurbach, 730 East 152 Str. Collinwood.

Dva fanta se sprejmeta na hrano in stanovanje, 1322 E. 47th St. (15)

Mladenci dobi stanovanje in hrano na 5818 Bonna ave. Vstopnina spredaj prvo nadstropje. Prednost ima Primo-rec.

Pošten fant se sprejme na stanovanje brez hrane. 6220 Carl ave. (15)

POZOR SLOVENC!

Edini Slovenski plumber v Clevelandu. Svoji k svojim! NICK DAVIDOVICH, Plumbing, Gas Fitting, Sewer Building, 1075 East 64th Str. Princeton 833 W.

Vino!

SLOVENSKA GOSTILNA.

Točna postrežba, posebno za delavce. Razvažam vino, pivo in žganje na dom.

J. Kozely,

4734 Hamilton av.

Vino!

(Wed. Fri.)

Naznaniilo in vabilo.

Slovensko pevsko in podporno dr. Zvon priredi dne 4. februarja maske radni zabavni večer v M. Plutovi dvorani 3611 E. 81st St. ob 6. uri zvečer.

VZPORED:

Petje, posta zabava in ples. Med plesom sodeluje hrvatski orkester. Za najlepše in najgrše maske je društvo odredilo 6 krasnih daril. Jed in pijača je prosta proti vstopnici, ki se začenja na tikete. (15)

K obilni udeležbi vabi.

ODBOR.

POZOR!

Člani dr. France (Prešeren, št. 18 SDZ se opozarjajo, da se zgledajo glede društvenih zadev v uradu Hafner & Jakšič, notarska pisarna vsak vsak večer od 7-8 ure, kjer sem jim vedno narazpolago.

Frank Verbič, tajnik.

Slovenka bi rada dobila delo za pranje, ribanje ali splošno postrežbo. Perilo vzame tudi na dom. Poizve se na 5901 Bonna ave. (15)

SLOVENSKA GOSTILNA

kjer dobite fino pijačo, dobro postrežbo. Prodajamo žganje in likerje tudi na domače potrebe na steklenice in galone.

Cena smerni! Dobro zaloga!

JOSIP KALAN,

6101 ST. CLAIR AVE.

Clevelandskim materam.

Edini način, po katerem lahko dobite "Kopp's otročji prijatelj", v Clevelandu, Ohio, je da pošljete 50c za eno steklenico ali \$1.25 za 3 50c steklenice na "Kopp's Baby Friend Company", York, Pa.

To velja samo za mesto Cleveland.

Hiša na prodaj na 650 E. 92rd St. za 2 družini. štiri sobe za vsako družino. Kopalnice, električna luč in furneca. A. Gold, 9015 St. Clair ave. Tel. Princeton 2729 W. Eddy 907 (16)

Popolnoma zanesljiv zaveznik. Današnji možiki so preveč zaposleni. Ne vzamejo si časa niti za hrano. Ne pomislijo kaj uživajo. Posledice izkoriščanja želodca so jako slabi. Vsakdo govori o nepravilnih želodčnih. Trinerjevo grenko vino je najbolj zanesljivo zdravilo, katero morete izbrati v takih okoliščinah. Sčisti prebavljalne organe, jih ohrani čiste in utrdi vaše odvajalne organe, živce in vse telo. Trinerjevo ameriško grenko vino je zanesljivo zdravilo proti zaprtju, nervoznosti, glavobolu, zgubi apetita in energije. Cena \$1.00. Po lekarnah. Če trpite na revmatizmu ali nevralgiji, je Trinerjev liniment pravo zdravilo, na katero se lahko za nesete v revmatičnih bolečinah. Trinerjev liniment je samo za zunanjo rabo in pomaga tudi pri nezgodah, napetju, praskah, itd. Cena 25 in 50 centov po lekarnah, po pošti 35 in 60 centov. Jos. Triner, kemist, 1333-39 So. Ashland ave. Chicago, Illinois.

VABILO

na plesno veselico in maske rado katero priredi Slovenska Delavska Zadruga Zveza v prostorih J. Kunčič, poprej Baumanova dvorana in sicer dne 10. februarja. Začetek ob 8. uri zvečer. Za maske so namenjena krasna darila. Za obilno udeležbo se priporoča. (16)

ODBOR.

Naprodaj je hiša s 7 sobami, na 49. cesti blizu St. Clair ave. Cena \$2600. Nadalje druga hiša 7 sob, elektrika in vse moderne naprave, samo \$3300. Lahka odplačila. Blizu Lake Shore tovarne v Collinwoodu. Naprodaj je tudi več dobrih farm. Vprašajte pri O. G. Wellman, 1371 E. 80th St., Tel. Rose-dale 2370 J. (13)

Pozor na novo plesno šolo.

Rojakom naznanjamo, da seq otvoril nov tečaj za ples (American Dance) v Jos. Birkovi dvorani, 6006 St. Clair ave. Pričetek drugega tečaja je 31. jan. Pouk se vrši vsako sredo in petek od 8. do 11. ure zvečer. Vstopnina za moške \$5.00 za 12 večerov. Dame proste. Se priporočamo. (15)

John Skufca in Thos Kirchner.

Slovenka dobi službo pri fini družini, 14283 Euclid ave. blizu Five Points. Plača po dogovoru. (18)

National Drug Store!
Slovenska lekarna.

vogal St. Clair ave. in 61. ceste S posebno skrbnostjo izdeluje mo zdravniške predpise V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni. (45)

A. M. KOLAR,

Slovenska gostilna.

3222 LAKESIDE AVE.

Se priporoča Slovincem v obilni obisk. Točna postrežba. Vedno sveže pijače.

BARVE.

Čenjenemu občinstvu naznanjamo, da sedaj imamo zopet barve v zalogi in sicer sledeče: črne, modre, zelene in rdeče. Ako imate kako blago, da ima slabo barvo ali da hočete imeti drugo barvo, sedaj je čas, da pošljete nam, da vam uredimo po vaši želji.

The Frank's Dry Cleaning Co. 1365 E. 55th St. Čistimo, likamo, barvamo in popravljamo obleke. (14)

Kako se vzredi močne, vzraščene otroke?

S tem, da jim dajete dobro redilno hrano od mladih dni, če ne morete dobiti otroka, ne poskušajte druge hrane, vzemite

Swiss Borden
EAGLE
BRAND
CONDENSED
MILK
THE ORIGINAL

Ta hrana je vzredila tisoče otrok v močne dečke in deklice tekom zadnjih treh desetletskih rodov.

Izrežite ta kupon danes in ga pošljite na (C. A. Jan. 31.)

Borden's Condensed Milk Co. New York, N. Y.

In dobitte zastoj v slovenskem jeziku navodilo in 52 strani knjigo "Otroško zdravje", ki vam pove, kako skrbeti za otroka.

Ime.....

Naslov.....

Naprodaj so hiše za dve družini, popolnoma nove hiše in moderne. Cena \$4300 na Thames ave. v Collinwoodu. Samo nekaj plačate takoj, drugo na lahke obroke. The Walkey-Mau-Lovering Co. 13411 St. Clair ave. Eddy 155, Wood 67. (23)

NAZNANILO.

Slovensko podporno društvo. Dosluzencev zboruje prvo nedeljo v mesecu v J. Grdinovi dvorani. Sprejemo se prostovoljci od 16. do 35. leta. Zda je znižana vstopnina \$2.00, kar je veljavno za tri mesece. Kateri hoče pristopiti, lahko sedaj pristopi. Društvo plačuje \$8.00 na teden bolniške podpore. Uradniki za leto 1917 so: Predsednik A. Ogrinc, 6124 Glass Ave. podpredsednik Jos. Lozar, 1164 Norwood Rd. tajnik Geo. Krainčič, 1202 Norwood Rd. zopisnikar F. Lepšnja, 1417 East 51 Str. blagajnik Mih. Setnikar, 6305 Glass ave. Nadzorniki Jernej Žnidaršič, Mih. Luknar in John Kastelic.

Dva dobra krojača se sprejmeta, enega za suknje, drugega za hlače in vestje. G. Rus, 3608 East 78 Str. (16)

Imenik Slovenskih trgovcev, ki imajo opeke S. N. Doma v zalogi

BELAJ & MOČNIK, 6205 St. Clair Ave. moška oprava.
JOHN GORNIK, 6105 St. Clair Avenue, moška oprava.
F. GORNIK, 6113 St. Clair Ave. moška oprava in čevlji.
BENO B. LEUSTIG, 6424 St. Clair Ave. modna trgovina.
JOSIP ŽOKALJ, 6408 St. Clair Avenue, moška oprava.
FRANK BUTALA, 6410 St. Clair Ave. trgov. z obuvali.
ANTON MARINCIC, 5919 Prosser Avenue, grocer.
ANTON KAUSEK 6202 St. Clair Ave. modna trgovina.
JOHN CENTA, 6030 St. Clair Avenue, grocer.
TOMŠIČ & STAMPFEL, 6129 St. Clair, modna trgovina.
ANT. ANŽLOVAR, 6111 St. Clair Ave. modna trgovina.
RUDOLF CERKVENIK, 1115 Norwood Rd. grocer.
DROBNIC & COMPANY, 1293 East 55th St. grocer.
ANDREW SAMICH, 1123 Norwood Road, grocer.
ANTON LAUSIN, 6128 St. Clair Avenue, grocer.
ANTON LOGAR, 3837 St. Clair Ave. modna trgovina.
JOHN ERBEŽNIK, 1231 East 61st Street, mesar.
NOVAK BRATA, 1423 East 55th Street, mesnica.
FRANK GREBENC, 6303 Glass Avenue, grocer.

Čenjenemu občinstvu, društvu, ki so član Doma, delničarjem in prijateljem napredka, se toplo priporoča gori imenovane slovenske trgovce, da kupujejo njih življenske potrebe pri teh trgovcih, ter vedno zahtevajo opeke. To so edini slovenski trgovci v tej naselbini, ki se s tem pečajo.

S tem pomagajte slovenski trgovini do boljšega vpeha, sami sebi, napredku naše naselbine in naši bodoči stavbi Slov. Narodnega Doma. — Opeke so na razpolago pri naših društvenih zastopnikih, v glavnem uradu, pri naših posebnih zastopnikih Franc Černe, Ignac Smuk, Louis Oražen in John Polak.

Ostale slovenske trgovce, ki še niso na tej listini, se prosi, da v kratkem pristopijo v družbo ostalih trgovcev, ki imajo opeke v zalogi.

DIREKTORIJ S. N. DOMA.

NAJSTAREJŠA SLOVENSKO - HRVATSKA TRGOVINA Z LIKERJI V AMERIKI

Mi prodajamo najboljša žganja po sledečih cenah:

Brinjevo, 6 steklenic.....	\$ 7.50
Brinjevo, 12 steklenic.....	\$12.00
Rosmerna steklenica.....	\$ 1.25
Tropično, galon.....	\$2.25, \$2.50, \$2.75 in \$ 3.00
6 steklenic.....	\$ 6.50
12 steklenic.....	\$10.00
Silvovka, galon \$2.75 in.....	\$ 3.00
Naše slavno žgano "66" žganje, 7 let staro, 6 steklenic.....	\$ 6.00
12 steklenic.....	\$11.00
Concord vino, rdeče, barel.....	\$12.00
Concord vino, rdeče, pol barel.....	\$18.00
Po 5 in 10 galon za galono.....	\$ 3.00
Panamska galona.....	\$ 3.00
Belo vino, barel.....	\$18.00
Belo vino, pol barel.....	\$12.00
Za 5 in 10 galonov, za galono.....	\$ 3.00
Panamska galona.....	\$ 3.00

Pri naročilu pošljite vsakej dolar money order ali ček. Za posodo so posebne cene in alcer za 1, 4, in 4% galone posode 50c vsaka, 5 & 6, in 10 gal. posode po \$1.00 in za 25 gal. \$1.50. Barelni so zastojni.

THE OHIO BRANDY DISTILLING COMPANY,

6102-6104 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO

Pošiljateljem denarja!

Se vedno se lahko denar pošlje v staro domovino po brezžičnem brzojavu in potom pošte, toda sprejemamo ga le pod pogojem, da se vsled vojne mogoče izplača z zamudi. Denar ne bo v nobenem slučaju izgubljen, ampak nastati zamorejo le zamude.

Po brezžičnem brzojavu se zamore poslati le okrogle zneske po sto, na primer 100, 200, 300, 400, 600 in tako dalje do deset tisoč kron. Za brzojavne stroške je najboljšje, da se nam pošlje \$4 za vsak naslov; ako bude kaj preveč ali premalo, bomo poslali nazaj, oziroma pisali za primanjkljaj.

Z ozirom na sedanje razmere, ker se veljava denarja skoraj vsak dan izpremeni, nam je nemogoče za oddaljene kraje pričakovati natančne cene denarja, ter bodemo od zdaj naprej do preklica računali krone po ceni, katere bodo naznanjene v listu "Glas Naroda" isti dan, ko nam dospe v roke denar, mogoče tudi po nižji ceni, za slučaj, da bi razmere nanesle tako.

Kdor želi, da se izplačilo izvrši po brezžičnem brzojavu, naj pripomni na denarni nakaznici "pošlje naj se brzojavno."

Za cene glejte v listu

"GLAS NARODA"

TVRDKA FRANK SAKSER,

82. Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Ivan Cankar:

Milan in Milena

Ljubezemska pravljica.

"Tudi to ja velikomestno življenje!" je z gnusom pomislil Milan. "Nič ne pomaga, ne da se prikriti — na vsega dnu je žival! Našemi so bili to žival z vsem, kar je po njih mislih lepega, blagodišnega in sladkozvenega, posebno pa z umetnostjo, ki je bila že od nekdaj sužnja vsaki sramežljivosti. Ali kar so hoteli prikriti, so šele do dobrega razgalili. In kdo ve — zakaj v službi pohote je človeška modrosti brez dna in brez mej — morda so bili iznašli žido in žamet le zategadelj, da je te lo toliko bolj nago, čednost zategadelj, da je greh toliko slajši; saj so bili v svoji prešernosti izbrali za znamenje najčistejše čistosti najpohotnejši cvet, lilijo. Začuli so bili zamolklo vabeči klic poniladi, kri je vzplamenela, oči so žarele, in namesto da bi si kar sredi ceste planili v naročje, so se našarili s pisanimi cunjami, da bi zakrili razbeljeni žar svojih teles, so najeli gosli in lok, da bi zaglušili vriska-joči krič poželenja, ki jih je dušil v grlu... Rad bi vedel, če je tudi v njih, ki se vračajo zjutraj domov s plazečim se, prihruljenim korakom, kakor tatovi, če je tudi v njih sreči tisti skeleči obraz, spomin na drugo, davno življenje in koprnenje po njem. Če je — kako neskončna mora biti bolest, kako globok sram in kako neznosen stud, kadar se obraz prikaže v vsi svoji čisti beloti, kadar se odpro mile, zveste v globine vprašujoče

oči!... Zatorej pepel na glavo, ne misli na ono drugo življenje, zataji ga, zataji svoje nadzvedene sanje ter se tolaži, da si bil prah in da boš prah!"

V tistih dneh je bil Milan pust in čemer, v lica in ustna; hodil je počasi, z upognjenim životom in kdor ga je poznal in videl, je sodil, da je močno bolan, najbrž jetičen. Če ga je kdo skrbljivo opomnjal, da naj si čuva zdravje, ga je osorno zavrnil, da naj gleda nase "in na svojo babo."

Hči gospodinje, grbava Malči, ga je pogledala z udano žalostnim pogledom, kadar ga je srečala na stopnjicah, ali kadar mu je prinesla čaj. Njega je ta pogled jezil in dražil, kakor ga je vtistih časih dražilo vse, kar je videl in slišal in srečal: kamen na cesti, prevelik klobuk na glavi neznane ženske, posvalkani frak natakarja v gostilni, pes ki je lajal pod oknom, jok otroka v sosednjem stanovanju, celo lastni obraz v ogledalu.

"Kaj pa me tako gledate? Saj nisem tenorist na odru!" jo je oplazil z zadirljivim grobim glasom. Zardela je in oči so se ji zarosile.

"Ich meinte ja nicht... ich wolte ja nicht..."

Hotela je nekaj reči, toda zateknilo se ji je v grlu, zarudela je še močnejše ter je pobegnila iz izbe.

"Loreley!" je zaklical za njo čisto ponevedoma in da sam ni vedel zakaj. Nato se je razsrdil nad seboj in sram ga

je bilo.

"Mislim, da sem res bolan!" Kakor hudoben otrok bi trdil, pinčil mlade pse in mačke!... Se tej ubogi sveti Genovefi, ki mi ni storila nič žalega, nisem prizanesel; zdaj sedi tam kje in se čmeri!... Bo že tako vsa umazanost in zloba, ki jo gledam s tolikim gnusom in ki me je napravila bolnega, lije iz mojih lastnih oči ter mi škropi v lice nazaj!"

Kakor v kolobarju so se zasuknile njegove nemirne, zmirom napete, na skok pripravljene misli.

"Navsezadnje pa morda vendar ni uboga sveta Genovefa, morda bi res bila poetična vlačuga, copernica Loreley, če bi grbe ne bilo in kratkih nog... Tudi tem, od narave življenja in ljudi zavrnjena, čudnem bitju je žival, ker mora biti... čeprav dlaka ni očem prijetna... O, kako grdo in blatno je vse v meni!"

Ko se je tisti večer vrnil iz kavarne domov, je ugledal vihu stopnjic Malči v izposojnem plesnem oblačilu. Vse na nji je bilo predolgo in preohlapno, kakor da si je bilo desetletno dekletce za šalo obleklo materino prazniško krilo. Na rokavih, na bluzi in krilu je bilo polno čipk in trakov, vse pa je bilo siromašno, obnošeno in devetkrat oprano; pod ogromno frizuro je skoraj izginil drobni, plašljivi, za jok ustvarjeni obraz. Ko ga je ugledala, je vžrepetala od napol zavednega strahu in sramu, kakor da jo je bil zalotil ob grehu; stisnila se je k zidu in ni vedela, kam bi se ozrla.

Milan je šel mimo in se je rahlo nasmehnil, komaj v kotu ustnic.

"No, tebi se res mudi na ples! Pojdi v cerkev!"

"Ko pa je zaprl duri za seboj, se je domislil:

"Vendarle... obrazek ni bil

napačen!"

Prizgal si je svetilko, da bi bral. Odprl je knjigo, sam ni vedel katero; ali črke so bile mrtve, niso povedale ničesar; šele čez dolgo je opazil, da bere navaden slovensko-nemški slovar, besedo za besedo, po vrsti.

"Boln sem res!" je zavzdihnil ter je zalucil slovar ob tla. Začel je za seboj glas, pri tajeemu ihtenju podoben, in se je ozrl. Sredi izbe je stala Malči, še bolj drobna, upognjena in grbava, kakor ponavadi, v tisti izposojeni, z opranimi čepkami in trakovi obšiti obleki, z ogromno frizuro, ki je bila večja od nje same, roke pobožno sklenjene pod pasom, oči objokane.

Milan se je začudil.

"Kaj bi? Kaj niste rekli, da pojdetе plesat?"

"Saj ste ukazali, da ne smem!" je odgovorila tako tiho, da jo je komaj razumel.

Šlo mu je na smeh, ko si je ogledoval to sirotno, trepetajočo punco iz cunj; ne samo obleka, tudi vse drugo na nji je bilo kakor na tistih navadnih puncih iz cunj, ki so bolj poceni; dvoje živordečih peg na licih, ozke, napol odprte ustnice, velike, zmirom začudene oči ter ogromna kepa predvstavstih las.

"Kdo je ukazal? Jaz sem le rekel, da je bolj koristno, če hodi človek molit namesto plesat; in navsezadnje... moja izba ni cerkev!"

Že v tistem hipu mu je bilo žal hude besede. Hkrati pa ga je spreletelo ter omamilo prav posebno, novo poželenje, ne privrelo iz vzburkane krvi, temveč zgolj iz misli, iz radovednosti porojeno, umetno ustvarjeno, zopernaturno, pregrešno in sladko.

"Malči!" jo je poklical s tišjim, globljim glasom. Smehljaj njegovih ustn je bil nemiren, spolzek in nelep; toda

bil je smehljaj. Sinila je njegovo naročje, tiho in naravnost, kakor ptič v gnezdo. Skrila, zagrebla se je vanj vsa trepetajoča, od radosti, poželenja in odrešenega trpljenja ihteča, polrazumljive besede jecajoča.

"Saj sem te zmirom ljubila... ljubila... od prve ure..."

Njene ozke, tenke, vroče ustnice so mu grizle v lica, njeni drobni, močni prsti so se mu bili zasekali v tilnik. Bušila mu je v glavo razpaljena kri, kaj nato ga je spreletel mrzav vse do nog.

"Vrag iz nebes!" je vzkliknil ter jo je objel.

Drugi dan, že pozno, je stopil v sosednjo izbo zaspan in zlovoljen, bledejši nego kdaj poprej. Malči je hitro vstala iz za mize, kjer je šivala; njen obraz je bil ves spremenjen, dozorel in žareč; "skoraj lep", je presunilo Milana. Gospodinja, drugače jokava in vzdihujoča, se je smehljala vsa blazena, čisto po otroško, zaupljivo ter je gledala na Milana z očmi polnimi spoštovanja in ponižne ljubezni.

"Torej", je rekel, "shranite moje stvari do jutri, da pošljem ponje; plačal sem bil že do konca meseca, ne? Zbogom!"

Malči se ni genila in ni izpregovorila, strmela je s praznimi očmi. Gospodinja pa je hitela za njim na stopnice ter je kričala s tenkim cvilečim glasom, ki se je razlegal daleč na vesto:

"Lump! Lump! Lump!..."

Tako se je Milan preselil.

(Dalje prihodnjič).

Front soba se odda v najem za enega ali dva fanta. 1176 E. 61st St. (13)

Štirje fantje se sprejmejo na hrano in stanovanje. 5351 St. Clair ave. (16)

DELO!

DELO!

Stalno delo, zunaj, dobro delo. Dobra plača. The Union Salt Co. E. 65th St. & New York Central železnica. St. Clair kara. (Mon, Fri, Jan. 31)

Naprodaj je dobro urejena grocerija in prodajalna z mehkim pijacami v sredi slovenske naselbine. Stanovanje in rent poceni. Proda se radi družinskih razmer. Več se pozvi v uredništvu (Fri-Wed. 12)

The Union Savings & Loan Co.

60 PUBLIC SQUARE

Premoženja nad \$3,000.000

Kapital in preostanek nad en milijon dolarjev.

Pet procentov dajemo na hranilne vloge.

Posojila na zemljišče po ugodnih pogojih.

M. A. Sprague, predsednik

A. P. Gregor, tajnik

10 LETNICA DR. PLANINAR

ŠT. 57 S. N. P. J. V BLACK DIAMOND, WASH.

VABILO NA VESELICO.

KATERO PRIREDI ZGORAJ OMENJENO DRUŠTVO

v soboto zvečer 17. Febr. v finski dvorani Novem Lowson

Na programu je ples, srečolov in šaljiva pošta.

Uljudno se vabijo vsa sosednja bratska društva, kakor tudi rojaki in rojakinje iz Black Diamond in sosednjih naselbin. Torej vsi na veselico dne 17. febr. Za vse potrebno je preskrbljeno.

Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Pripravljajni Odbor.